

FILIP ČERNÝ / JÍZDA / THE RIDE...

JÍZDA...

... jako road movie s otevřeným koncem

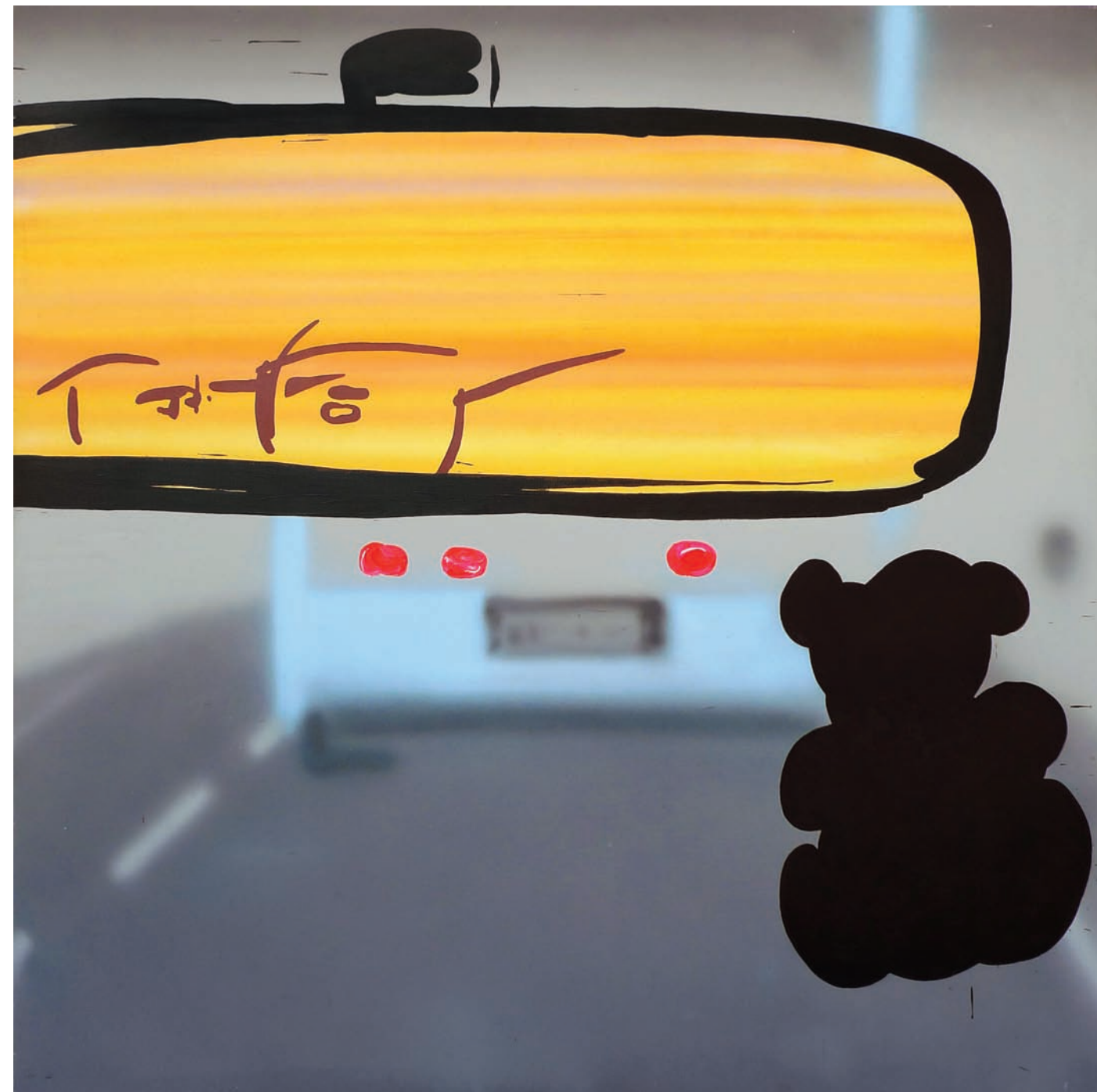
Filip Černý reprezentuje silnou malířskou generaci, které se po roce 2000 podařilo nastolit obrat v současném českém umění směrem k funkční reaktualizaci obrazu a malířského média obecně. Byl jedním z prvních autorů používajících u nás jako výrazového prostředku americkou retuš. Vnesl do konstituce obrazu nový, době odpovídající jazyk. Jazyk, který odrážel rychlost, proměnlivost a nestabilitu doby a který byl zároveň schopen reinterpretovat díla minulosti (Tizian, Warhol, Monet, Gogh ad.) i integrovat do malířského média bezprostřední současnost. Připomeňme si zařazení děl Filipa Černého na důležité projekty ARTNOW.CZ (Praha, Galerie NoD, 2003), Perfect Tense/ Malba dnes (Praha, Jízdárna Pražského hradu, 2003-04), Resetting/ Jiné cesty k věčnosti (Praha, GHMP, 2007-08) nebo samostatnou výstavu Videoart (Praha, GHMP, 2009).

Současnost se však rychle proměňuje a s ní se transformují také autorovy malířské zkušenosti. V posledních obrazech Filipa Černého lze identifikovat významný bod obratu. Jedná se o soubor děl s tematikou „jízdy“, rozuměj jízdy autem. Motiv lze vnímat jako rychlostní posun od klasického námětu cesty a to i ve významu metaforickém – cesty spojené s poutnictvím. Co jiného bylo sjíždění Ameriky na motorce nebo automobilem po nekonečných dálnicích, jak to např. reflektují filmy Dennise Hoppera nebo Wima Wenders, nežli obdobou novodobého poutnictví? Úsilí o to „ztratit se na dálnici“, ujet, utéct, vnořit se samotnou jízdou do jiné životní dimenze a zapomenout na tu starou, nesnesitelnou, dusící. Jízda jako meditace, únikový rituál, který vytváří nový zkušenostní potenciál „přímo na cestě“. Jízda, která osvobozuje. Jenže i tento motiv byl už v umění dostatečně vytěžen. Je třeba ho opět novým způsobem aktualizovat.

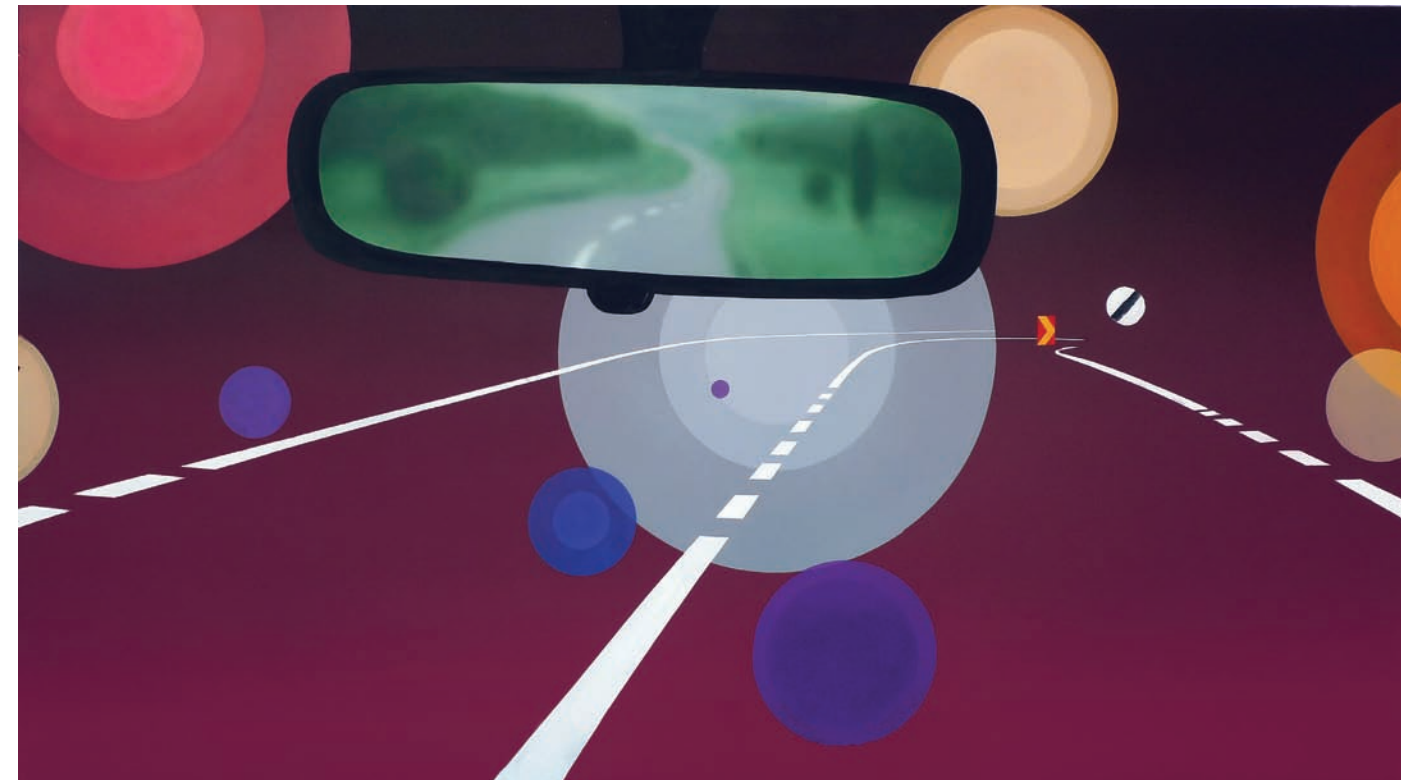
A právě tento moment je také hlavní tematizací výstavy v Galerii Kritiků. Jízda je tu vztažena k osobě řidiče, tím je malíř stejně jako divák. Na obraze se setkávají v interiérech vozu, v jakémsi metaforickém Uvnitř. Doslova do obrazu nastupují. Ve chvíli, kdy se zabouchnou dvířka, a stroj se rozjede, nastává proces proměn jako stav zážitkové totalizace. Jsme vytrženi z mnoha všedních problémů a zákonitostí a unášeni pryč. Není podstatné kam. Budoucnost je přes přední sklo nejasná, fiktivní, rozpadá se do abstraktních skvrn a linií. Oproti tomu zpětné zrcátko funguje jako pohled do minulosti. Ta je již odžita, její odraz je fixován na paměť, proto zde autor přistupuje k evokaci realistických motivů krajiny, které se ale vytrácejí a rozpíjejí na způsob neostré, mimovolné vzpomínky. V jednom obraze se formát zpětného zrcátka stává dokonce rámcem celého díla.

Tvarosloví obrazů odkazuje na dvojí znakový systém. Prvním je systém dopravních značek a značení, které racionalizují pořádek na silnici a vytváří cestovní řád (semafor, přerušovaná čára ad.). Druhým je reflexe modelových situací při fiktivní jízdě na trenážeru nebo jiném graficky zpracovaném simulovaném nosiči. Mezi tyto dva světy je usazen řidič se svou potřebou vnitřní meditace. Celý soubor obrazů nazvaný Jízda lze interpretovat jako metaforu rozpadu racionality a koncentrace vloženou do víření a destrukce předmětnosti v malbě. Z krajiny se stává abstraktní svět levitujících forem stylizovaný samotnou rychlostí. Ta se stává rozhodující tvůrčí silou. Rychlost je to, co nás nakonec paradoxně znesvobodňuje, co nás uvěznuje v nekonečných přesunech, ať již fyzických nebo pouze myšlenkových. Skoro se někdy zdá, že nejsme na cestě dobrovolně, z vlastní vůle. I v tom může být obsažena část důležité generační výpovědi obrazů Filipa Černého.

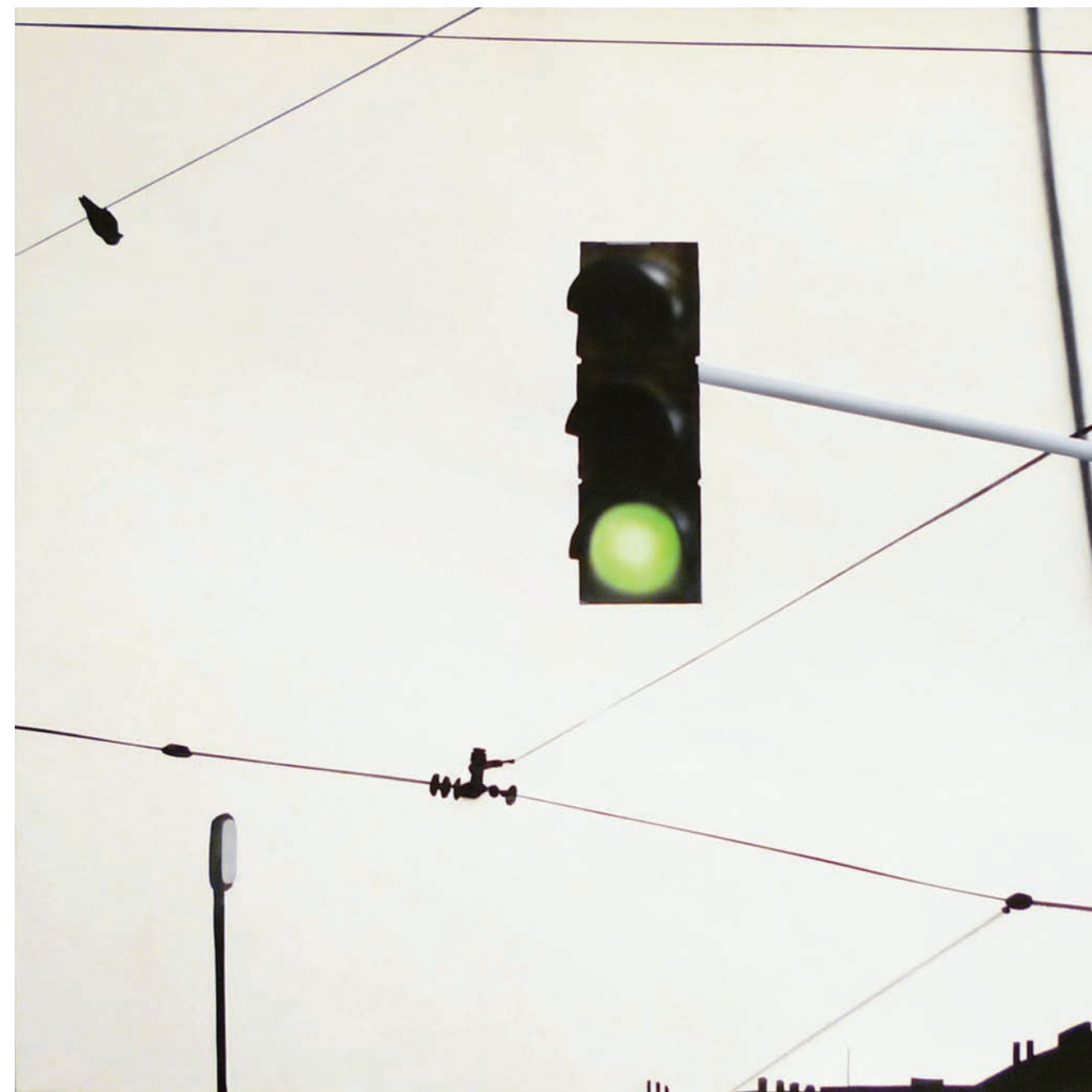
Petr Vaňous, Praha – Kutná Hora, září 2012

Zrcatko/Mirror, 2009, akryl na plátně/acrylic on canvas, 200 x 200 cm

↑ Jízda X/Ride X, 2012, akryl na plátně
/acrylic on canvas, 145 x 260 cm
→ Jízda A3/Ride A3, 2011, akryl na plátně
/acrylic on canvas, 100 x 100 cm
← ABS, 2012, akryl na plátně
/acrylic on canvas, 180 x 180 cm

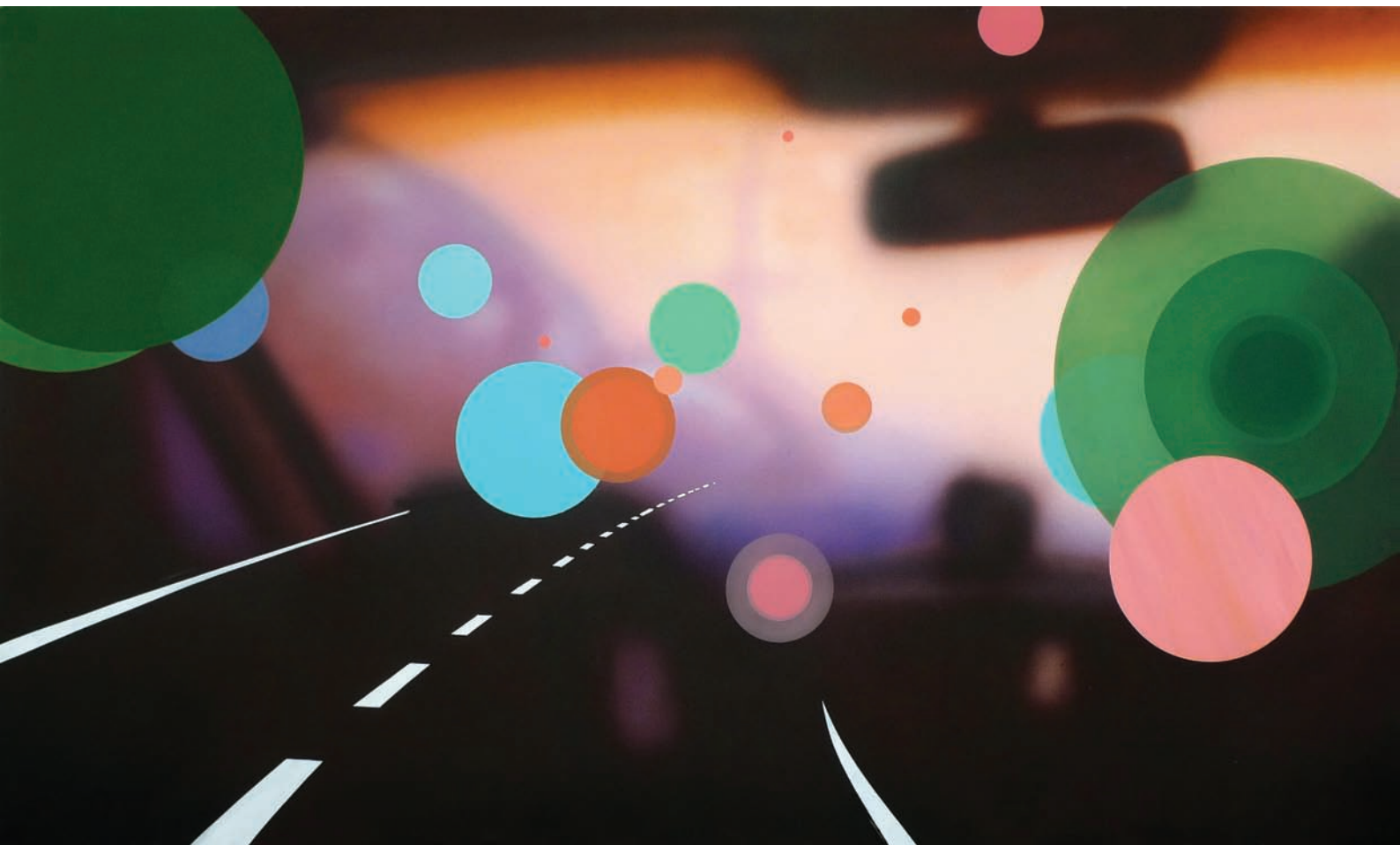
↑ Zelená/Green, 2011, akryl na plátně/acrylic on canvas, 170 x 170 cm

← Červená-žlutá-zelená/Red-yellow-green, 2012, akryl na plátně/acrylic on canvas, 210 x 170 cm

Silnice/Road 2012, akryl na plátně/acrylic on canvas, 180 x 180 cm ↑
Oh my car, 2011, akryl na plátně/acrylic on canvas, 180 x 180 cm →

Velká Jízda/Big Ride, 2012, akryl na plátně/acrylic on canvas, 155 x 260 cm ↑

Jízda A1/Ride A1, 2011, akryl na plátně/acrylic on canvas, 100 x 100 cm ↗

Jízda A2/Ride A2, 2011, akryl na plátně/acrylic on canvas, 100 x 100 cm ↗

Zadní strana/Back

City, 2012, akryl na plátně/acrylic on canvas, 100 x 220 cm

GALERIE KRITIKŮ
PALÁC ADRIA, JUNGMANNOVA 31
110 00 PRAHA 1, T: 606 601 224
WWW.GALERIEKRITIKU.CZ

KURÁTOR/CURATOR - KAREL BABIČEK

TEXT - PETR VAŇOUS

FILIP ČERNÝ © 2012

FILIP ČERNÝ

Nar./Born 26.4.1975 v Praze/Prague

Studia:

1989-93 Střední uměleckopřemyslová škola Praha

1993-94 Výtvarná škola Václava Hollara

1995-2002 Akademie výtvarných umění, Praha, ateliér prof. J. Sopka

2001 /jaro/-studijní stáž na Academie voor Belldende Kunst Enschede, Holandsko

Výstavy / Exhibitions:

2003 - 286m čtverečních, Špálova galerie, Praha/

- "6.5.", NOD - Roxy, Praha

- III. Zlínský salon mladých, Zlín

- Artnow.cz, Mánes, Praha

- "Perfect Tense", Jízdárna Pražského Hradu, Praha

2004 - "Seven Wonders", Chromosome Gallery, Berlin, Germany

- "Známi", Art Factory, Praha

- Výstřik, Galerie ad astra, Kuřim

- "INTERCITY:Berlin-Praha", Galerie Mánes, Praha - "HfBKDresden-AVU Praha", Kunstforum galerie, Regensburg, Germany

2005 - "INTERCITY-Praha-Berlin "Haus am Waldsee, Berlin, Germany

- "International bienale of contemporary art, NJ, Praha/

/National Gallery - Veletržní palác, Prague/

- " Černého Petra má zbytek", Galerie Brno, Brno

- "Madonamie", Galerie Via Art, Praha

2006 - "Příští stanice Arkadia", Galerie moderního umění v Roudnici n. Labem

- „Černý Petr“, Alšova Jihočeská galerie, České Budějovice

- „ Shadows of humor“,Galerie Awangarda, Wroclaw,Pollland

- „ Shadows of humor“, Moskva, Rusko / Moscow, Russia

2007 - „Nová trpělivost“, Mánes, Praha

- JUNGE KUNST AUS PRAG, Levantenhaus, Hamburg

- UMĚNÍ PORODIT, Veletržní palác, Praha

- Mechelen, Důl Michal, Ostrava

2008 - „RESETTING“, Městská knihovna, Praha

- „Transfer“, WhiteBOX Gallery, Mnichov

- "Transfer" Dům Pánů z Kunštátu - museum, Brno,

2009 -Staroměstská radnice, "Videoart" -samostatná výstava

"Black and White" Via Art galery, Praha -samostatná výstava

2010 -Transfer, Gallery of Czech center, New York

- "Akce Zet ", Gallerie Emila Filly, Ústí n. Labem

2011 - " Hranice", Wesenstein, Germany

- "-//- ", Děčín, CZ

- Absurdita-Ironie-Groteska, . NOD Roxy, Praha

- Jiné cesty ke krajině/ Czech contemporary landscape/ Galerie moderního umění, Hr. Králové, CZ

2012 - Černobílá strana měsíce, Galerie UFFO,/samostatná výstava/, Trutnov

- "Jízda / Ride/ ", Galerie kritiků, Praha

WWW.FILIPCERNY.CZ